

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2437

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht dat een klokkenluider bij de politie ernstig gepest werd* (ingezonden 29 maart 2021).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 21 april 2021). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 2372.

Vraag 1

Klopt het dat er een klokkenluider is overgeplaatst naar een ander team omdat de situatie door het klokkenluiden onhoudbaar werd?¹

Antwoord 1

Nee, door de korpschef, de eenheidschef van Rotterdam en de burgemeester van Rotterdam is aangegeven dat de betrokken politiemedewerker uit eigen beweging is overgestapt naar een andere politie-eenheid omdat betrokkene daar een aantrekkelijke loopbaanstap kon maken.

Vraag 2

Bent u het ermee eens dat klokkenluiders bescherming dienen te krijgen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ik ben het ermee eens dat politiemedewerkers die op de hoogte zijn van gedragingen of activiteiten binnen de organisatie die het algemeen belang kunnen schaden of bedreigen, dienen te worden beschermd als zij dit melden. Dit zogenaamde «benadelingsverbod» is opgenomen in artikel 47 van de Politiewet 2012. De politie heeft een uitgebreid stelsel van vertrouwenspersonen, tot en met de politieombudsfunctionaris, waarmee geborgd is dat eenieder die een misstand aan de orde wil stellen dat altijd veilig en beschermd kan doen. De procedure voor het melden van een misstand is vastgelegd in paragraaf 2.2 van het Besluit algemene rechtspositie politie. Door deze misstanden te melden dragen zij namelijk bij aan het onthullen of

¹ NRC, 26 maart 2021, «Klokkenluider uit racistische appgroep werd ernstig gepest», <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/03/26/klokkenluider-uit-racistische-appgroep-werd-ernstig-gepest-a4037479>.

voorkomen van dergelijke inbreuken, waardoor zij een belangrijke bijdrage leveren aan het maatschappelijk welzijn van alle medewerkers.

Vraag 3 t/m 8

Hoe beoordeelt u de incidenten bij het Rotterdamse politiekorps, dat vaker in opspraak kwam door racistische uitlatingen van agenten?^{2, 3, 4, 5}

Bent u op de hoogte van de onrust die er zowel maatschappelijk als binnen de politie is doordat de betrokken agenten er slechts met een berisping vanaf kwamen? Zo ja, wat heeft u hierop ondernomen?⁶

Begrijpt u de agenten die zich hier ongemakkelijk bij voelen en begrijpt u dat dit het werk van de politie bemoeilijkt? Zo nee, waarom niet?

Bent u het ermee eens dat uitlatingen van agenten als «weer een Turk minder» op geen enkele manier mogen worden getolereerd? Zo nee, waarom niet?

Bent u het ermee eens dat dit soort uitlatingen het vertrouwen in de hele politie schaadt? Zo nee, waarom niet?

Wat is er veranderd en ondernomen door de politietop sinds het zwartboek van diverse politiemedewerkers over een onveilige werksfeer en het negeren van meldingen van racisme?⁷

Antwoord 3 t/m 8

Ik ben geschrokken van de incidenten en de gedane uitlatingen door politiemedewerkers. De Grondwet is voor elke Nederlander duidelijk: allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan. Dit geldt ook voor de politie. Alle politiemedewerkers verbinden zich daaraan via de beroepscode en de eed of de belofte die ze bij hun aanstelling afleggen. De signalen uit de politie en uit de samenleving om alerter te zijn op discriminerend gedrag en in dialoog te gaan over de sancties die hierop volgen, zijn gehoord en worden opgevolgd door de politie. De korpsleiding zal toewerken naar meer eenduidigheid en helderheid over de sanctie die is verbonden aan het doen van discriminatoire en racistische uitspraken zoals in deze casus. De korpsleiding is hierover ook in gesprek met de politietop en het Netwerk Divers Vakmanschap. Samen met de korpschef zal ook ik over dit onderwerp nadere gesprekken voeren met onder andere het gezag en betrokkenen en organisaties die zich inzetten tegen racisme en discriminatie. Goed politiewerk vraagt om een veilige en inclusieve werk omgeving waar verschillen juist erkend en gewaardeerd worden en waar geen ruimte is voor discriminatie. Sinds het uitbrengen van het Zwartboek Discriminatie zijn er veel initiatieven gestart die bewustwording en een omslag in denken teweeg moeten brengen binnen de organisatie. Veel van die initiatieven zijn recent gebundeld in de visie «Politie voor Iedereen». Dit proces vergt tijd en aan de top moet het goede voorbeeld worden gegeven, maar ander gedrag moet ook bottom-up groeien. Waar mensen werken zullen ook fouten gemaakt worden waarvan moet worden geleerd. Met «Politie voor Iedereen» streeft de politie voor de komende jaren naar een korps dat divers is opgebouwd en goed met diversiteit kan omgaan. Alleen zo kunnen teams samen sterk staan en in verbinding blijven met elkaar en met burgers in de samenleving. De

² RTL Nieuws, 25 februari 2021, «Rotterdamse agenten berispt vanwege racisme in appgroep», <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5216550/vijf-rotterdamse-agenten-berispt-racisme-appgroep>.

³ AD, 10 april 2015, «Korpschef Rotterdam: Ook bij politie komt racisme voor», <https://www.ad.nl/rotterdam/korpschef-rotterdam-ook-bij-politie-komt-racisme-voor~a0648f5c/>.

⁴ Volkskrant, 30 december 2020, «Politie Rotterdam onderzoekt (weer) beschuldiging van racisme», <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/politie-rotterdam-onderzoekt-weer-beschuldiging-van-racisme~be918f60/>.

⁵ Nu.nl, 24 maart 2021, «Rotterdamse agenten stuurden ook racistische appjes over Hümeyra-zaak», <https://www.nu.nl/binnenland/6123866/rotterdamse-agenten-stuurden-ook-racistische-appjes-over-humeyra-zaak.html>.

⁶ NRC, 11 maart 2021, «Onrust en verbijstering binnen politie na milde sanctie tegen racisme», <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/03/11/onrust-bij-politie-na-sanctie-racisme-a4035274>

⁷ NRC, 12 juli 2019, «Moslimfobie, intimidatie bij politie – en de top kijkt weg», <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/07/12/moslimfobie-intimidatie-bij-politie-en-de-top-kijkt-weg-a3967022>

korpschef werkt nu aan het realiseren van verbeteringen die volgen uit de visie «Politie voor iedereen» en verbeteringen die gericht zijn op het borgen van de integriteit van de politie.

Wanneer misstanden worden gemeld, worden deze serieus genomen en adequaat opgevolgd. Klachten en aangiften met betrekking tot de politie worden onderzocht door een onafhankelijke klachtencommissie en indien nodig door het OM. Zij beoordelen het gedrag en optreden van de politie. Het OM heeft eerder geconcludeerd dat in deze casus geen sprake is geweest van strafrechtelijke verwijtbaar handelen. Wel blijkt uit het disciplinaire onderzoek dat door de politie is uitgevoerd dat sprake is van ernstig laakbaar handelen en van plichtsverzuim. De politieleiding heeft hierover een voorgenomen besluit over de disciplinaire straf opgesteld. Over dit voorgenomen besluit is verplicht intern advies ingewonnen bij deskundigen in het zogenaamde «strafmaatoverleg». Daarna heeft de onafhankelijke adviescommissie Grondrechten en Functie-uitoefeningen Ambtenaren (AGFA) over die voorgenomen disciplinaire straf advies uitgebracht omdat het gaat om een grondrecht (i.c. de vrijheid van meningsuiting). De AGFA heeft positief geadviseerd over het voorgenomen besluit. Dit advies is openbaar gemaakt. Daarna heeft de politieleiding de betrokken medewerkers disciplinair gestraft.